

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120206832
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120206832.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní vedenom pred sudcom Mgr. Petrom Pravdom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Š. Č., U.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matky - M. T., U.. XX.XX.XXXX, F. R. N. N. XXX, zast.: Mgr. Ing. Juraj Trokan, IČO: 424 033 75, advokát so sídlom Vajanského 10, Trnava, a otca - N. Č., U.. XX.XX.XXXX, F. R. N. N. XX, zast.: JUDr. Miloš Chrenko, IČO: 42 156 904, advokát so sídlom Hlavná 25, Trnava, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Súd upravuje styk otca s maloletým Š. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a nepárny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod., s tým, že počas pracovného týždňa si bude otec maloletého vyzdvihovať v predškolskom alebo školskom zariadení.

II. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť a okrem pracovného týždňa otcovi odovzdať v stanovenom čase v mieste svojho bydliska. Matka je ďalej povinná poskytnúť otcovi náhradný termín styku s maloletým v prípade, ak sa tento styk nemohol z objektívnych dôvodov realizovať.

III. Otec je povinný súdom stanovené hodiny styku s maloletým dodržiavať, maloletého na návrat k matke fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať matke v mieste jej bydliska.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 12P/20/2019-102 zo dňa 20.11.2019 v časti úpravy styku otca s maloletým.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 03.09.2020 domáhal zmeny úpravy styku s maloletým tak, že bude oprávnený sa s ním stretávať každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň od soboty 09:00 hod. do nedele 18:00 hod. V priebehu konania boli vykonané pokusy o prespatie maloletého u otca. Keďže maloletý odmietal u otca prespať, otec svoj návrh upravil tak, že bude oprávnený sa s ním stretávať každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 15:00 hod. do 19:00 hod. a každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 18:00 hod.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že aktuálny rozsah styku považuje za nedostatočný, za vhodné považoval stretávanie sa s maloletým počas oboch víkendových dní. Za nedostatočný považoval aj rozsah styku počas pracovného týždňa, keď 2 hodiny považuje za nedostatočné a nie je možné počas neho začať

akúkoľvek časovo náročnejšiu aktivitu. Pre krátkosť času maloletý odchádza za matkou často s plačom. Od septembra 2020 maloletý navštevuje predškolské zariadenie, preto má za to, že ak maloletý bude tráviť celý deň mimo domova s cudzími ľuďmi, môže tráviť viac času aj so svojim otcom. So synom má obojstranne veľmi dobrý, pozitívny a hlboký vzťah. Počas vyhradeného času sa maloletému intenzívne venuje, hrá sa s ním, učí, športuje, vedie ho k rôznym aktivitám. Maloletý je chlapcom a preto je potrebné v ňom posilňovať otcovský vzor. O maloletého sa vie postarať aj z materiálnej stránky, vie mu poskytnúť riadnu starostlivosť, pripraviť plnohodnotnú stravu. Za nepraktické považuje preberanie maloletého počas týždňa od matky, keď vhodnejšie by bolo vyzdvihnúť ho z predškolského zariadenia. Odpadne tým matke povinnosť vyzdvíhať maloletého z predškolského zariadenia.

3. Matka s návrhom nesúhlasila, čo odôvodnila tým, že otec o maloletého počas jeho prvých rokov neprejavoval vôbec záujem, teraz ho chce sparťansky vychovávať. Núti maloletého pochodovať a boxovať do pneumatiky, z čoho ho bolia zápästia. Návrh otca na rozšírenie styku považuje sa pomstu. Otcov navrhovaný rozsah styku považuje vzhľadom na vek maloletého za nadštandardný. Uviedla, že otec sa o maloletého nedokáže postarať lebo raz maloletého priniesol o 30 minút skôr a nepovedal jej, že maloletý má hrčku na čele, zistila to potom ako dala maloletému dole čiapku. Maloletého jej vodí pomočeného so zašpineným spodným prádlom. Maloletého otec vodí o 5 až 10 minút neskôr, aj keď sú z rovnakej obce. S otcom komunikuje výhradne písomne, lebo neskôr svoje tvrdenia popiera a prekrúca. Maloletý u otca nikdy nespí. Škôlku znáša veľmi ťažko a vôbec tam nespáva. Na pojednávaní dôvodila, že návrh bol podaný len 6 mesiacov potom ako bolo upravené stretávanie sa súdnym rozhodnutím. Vyjadrila súhlas s tým, aby si otec maloletého vyzdvihol zo škôlky o 15:00 hod., nesúhlasila však s rozšírením styku počas pracovných dní do 19:00 hod. dôvodiac, že je potrebného maloletému podať stravu, okúpať ho, a pripraviť na spánok, keďže ráno vstáva do škôlky. Nesúhlas s rozšírením styku aj na nepárnu sobotu odôvodnila tým, že otec si počas poslednej soboty (keď sa na základe dohody pred súdom otec stretával s maloletým aj v sobotu) pre maloletého neprišiel. V prípade realizácie styku dva dni po sebe (sobota a nedeľa) maloletý nebude mať dva dni umožnený poobedný spánok. Maloletý po príchode domov od otca býva vzdorovitý, hádže sa o zem, nedá sa s ním dohodnúť, odmieta matkine návrhy. Otec bol vyzdvihnúť svoju sestru s matkou na letisku, na otázku matky, že kam leteli, otec odpovedal, že nevie. Po návrate z letiska si maloletého vyzdvihol v škôlke bez vykonania testu, čím ho mohol ohroziť.

4. Opatrovník navrhol návrhu vyhovieť a styk otca s maloletým počas pracovných dní rozšíriť od 15:00 hod. avšak len do 18:00 hod., keďže je potrebné aby si na matkinu domácnosť zvykol a táto ho riadne pripravila na spánok. Súhlasila tiež s rozšírením styku o nepárnu sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod.

5. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania, rodným listom maloletého, obsahom rozvodového spisu, Záverečnou správou referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 28.07.2021, trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 0T/87/2019 zo dňa 06.04.2019 a zistil nasledovný pre rozhodnutie vo veci rozhodný skutkový stav:

6. Maloletý má skoro X roky, je dieťaťom rodičov uvedených v záhlaví tohto rozhodnutia, ktorý od svojho narodenia dňa XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX (keď otec opustil spoločnú domácnosť) býval s rodičmi v spoločnej domácnosti. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 14P/20/2019-60 zo dňa 21.01.2020, pričom bola súčasne schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol otec oprávnený sa stretávať s maloletým každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod., a nepárny kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. Návrh na rozvod manželstva podala matka dôvodiac, že otec ju fyzicky napadol dňa 02.04.2019. Otec bol trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 0T/87/2019 zo dňa 06.04.2019 uznaný za vinného, že dňa 02.04.2019 počas hádky ohľadom starostlivosti o maloletého, chytil matku M. T., najskôr jednou rukou a potom oboma rukami za krk a škrtil ju, pričom na ňu kričal „mám Ťa zabiť?“, následne ju pustil a potom ju druhou rukou potiahol za vlasy, následkom čoho spadla na zem, bála sa, čo spraví ďalej, čím spáchal na chránenej osobe trestný čin nebezpečného vyhrážania. Od poslednej úpravy styku uplynulo cca 1,5 roka, v čase tejto úpravy mal maloletý X,X roka. V konaní žiaden z účastníkov netvrdil, že fyzický útok otca na matku sa opakoval. Maloletý je zdravý, od svojho narodenia žije v domácnosti so svojou matkou, kde má vytvorené vhodné podmienky pre vývoj a výchovu. V konaní nebolo sporné, že vhodné podmienky pre vývoj a výchovu maloletého má aj otec. Taktiež nebolo sporné, že otec sa maloletému venuje a má o neho záujem. Nebolo tvrdené ani preukázané, že by sa otec agresívne správal voči maloletému. Kontakt maloletého s otcom sa zabezpečoval prostredníctvom upraveného styku, ktorý

sa realizoval bez prespatia. Maloletý má problém u otca zaspáť, pričom tento problém má maloletý aj v škôlke, ktorú navštevuje od septembra 2020. Vzájomný vzťah rodičov maloletého je konfliktný, v dôsledku čoho sa títo nevedia dohodnúť na rozsahu styku otca s maloletým.

X. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

8. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

10. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Pri úprave styku rodičov s deťmi, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať na jeho výchove, s čím korešponduje i právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, pretože len takéto usporiadanie vzťahov je vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne relevantného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (porov. nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/15 - bod 16, I. ÚS 3216/13, II. ÚS 3765/11), preto ak neexistujú vážne dôvody, pre ktoré možno styk rodiča s dieťaťom obmedziť, je povinnosťou súdu upraviť styk tak, aby jeho úprava rešpektovala výkon týchto práv, pretože iba tak môže byť zachovaný najlepší záujem mal. dieťaťa.

14. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Vyplýva z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, kde je upravené v článku 7 ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v článku 8, ktorý zakotvuje právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, článku 29 bod 1, podľa ktorého má výchova dieťaťa viesť k posilňovaniu úcty k rodičom dieťaťa, najmä v článku 9 bod 3, podľa ktorého „štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo obidvoch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s obidvoma rodičmi, iba žeby to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa“ a súvisiacom článku 18 bod 1, ktorý priznáva obidvom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života, je chránená článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnoveniu rodinnoprávnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Európsky súd pre ľudské práva opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho

tlaku zo strany druhého rodiča“. Právo stretávať sa s dieťaťom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas stretávania, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Pri úprave styku by mala byť zachovaná proporcionálna rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov a úprava stretávania vždy so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Ak neexistujú vážne dôvody, pre ktoré možno styk rodiča s dieťaťom obmedziť, je povinnosťou súdu upraviť styk tak, aby jeho úprava rešpektovala výkon týchto práv, pretože iba tak môže byť zachovaný najlepší záujem maloletého dieťaťa.

15. Je nepochybné, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je, aby malo pevné vzájomné citové väzby s obidvomi rodičmi. Za situácie, že maloleté dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky, je potrebné v čo najväčšej miere podporovať, a to aj prostredníctvom upraveného styku, aj vzájomné citové väzby s otcom. Pokiaľ aj samotná matka maloletého dieťaťa má na zreteli ako prvoradá záujem maloletého dieťaťa, musí v ňom vzhliadať predovšetkým pozitíva v podobe naplnenia práva dieťaťa na čo najplnohodnotnejší kontakt s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, pretože pevné citové zázemie, a to nielen vo vzťahu k matke ale aj k otcovi, je súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

16. Otec maloletého má o maloletého záujem, venuje sa mu, je nepochybné schopný tráviť s ním čas a zabezpečiť starostlivosť o neho, dbať o jeho bezpečnosť a dodržiavať pravidlá napriek menej rozvinutým rodičovským schopnostiam v porovnaní s matkou. Občasné povrchové zranenia alebo zašpinenie spodného prádla sú bežnými javmi u detí vo veku maloletého, nemožno preto na základe uvedeného konštatovať neschopnosť otca sa o maloletého postarať. V konaní neboli zistené žiadne dôvody, pre ktoré možno styk rodiča s dieťaťom obmedziť, preto je v najlepšom záujme maloletého podporovať jeho vzťah s otcom rozšírením styku tak, že počet víkendových dní v mesiaci bude rozdelený medzi rodičov v pomere 50:50. Tomu zodpovedá rozšírenie styku aj o nepárnu sobotu v týždni, bez prespatia na nasledujúcu nedeľu. Takto upravený styk nie je možné považovať za nadštandardný, nakoľko maloletý aj pri takto upravenom styku strávi väčšiu časť svojho voľného času v domácnosti matky. Neschopnosť maloletého prespať u otca nemožno pripisovať na otcovu zodpovednosť, keďže rovnaký stav nastáva aj v prípade prespatia v materskej škôlke.

17. Čo sa týka úpravy styku počas pracovných dní, za súladné so záujmami maloletého súd považuje jeho vyzdvihnutie otcom v materskej škôlke o 15:00 hod., čím sa predíde zbytočnému prepravovaniu medzi materskou škôlkou a domácnosťou matky a následne medzi domácnosťou matky a domácnosťou otca, s čím matka vyjadrila súhlas. Súd sa však nestotožnil s odovzdávaním maloletého matke o 19:00 hod. berúc do úvahy, že sa jedná o pracovný deň, kedy maloletý navštevuje materskú škôlku, preto je potrebné vytvoriť dostatočný časový priestor na jeho aklimatizáciu a prípravu na spánok.

18. K argumentácii matky, že od poslednej úpravy uplynulo iba 6 mesiacov, súd uvádza, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu a od poslednej úpravy styku do rozhodovania súdu uplynulo už 16 mesiacov. Počas týchto 16-tich mesiacov maloletý prekročil hranicu troch rokov a začal navštevovať predškolské zariadenie, je preto potrebné dospieť k záveru, že na strane maloletého došlo k zmene pomerov, odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Skutočnosť, že otec po narodení o maloletého neprejavoval veľký záujem nemožno vykladať tak, že tento nemá ani teraz. Povinnosťou súdu je vždy podporovať vzťah dieťaťa s oboma rodičmi.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené súd styk otca s maloletým rozšíril tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

20. Vo výroku II. súd sledujúc bezproblémovú realizáciu styku otca s maloletým uložil matke povinnosť maloletého na styk s otcom riadne fyzicky a psychicky pripraviť, a okrem dní, keď si otec maloletého vyzdvihuje v škôlke, otcovi odovzdať v stanovenom čase v mieste svojho bydliska. Za účelom zachovania súdom upraveného rozsahu styku, uložil súd matke povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín stretnutia, avšak len za predpokladu, že tento styk bol zmarený z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Na bezproblémovom styku by sa mal, rovnako ako matka, podieľať aj otec, preto mu súd uložil vo výroku III. povinnosť súdom stanovené hodiny styku s maloletým dodržiavať, maloletého na návrat k matke fyzicky a psychicky pripraviť a odovzdať matke v mieste jej bydliska.

21. Ďalšie argumenty účastníkov súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú argumentáciu účastníkov konania súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

22. Súd považuje za potrebné dodať, že rodičia maloletého by v prvom rade mali vynaložiť maximálne úsilie na to aby potlačili svoje vzájomné animozity a v záujme vytvorenia pocitu šťastia a radosti maloletého zo záujmu o jeho výchovu zo strany oboch jeho rodičov (na ktorý má bez akýchkoľvek pochybností nárok) predchádzali vzájomným konfliktom a tým eliminovali vznik nepríjemných a stresových situácií, ktorých účastníkom sa nechceme stávať aj maloletý.

23. Týmto rozsudkom súd vo výroku IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 14P/20/2019-60 zo dňa 21.01.2020 v časti úpravy styku otca s maloletým.

24. Podľa ust. § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa ust. § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ust. § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.